

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо створення умов для детінізації розрахунків в сфері торгівлі і послуг (реєстр. № 6757 від 17 липня 2017 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 28 лютого 2018 року (протокол № 67) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо створення умов для детінізації розрахунків в сфері торгівлі і послуг (реєстр. № 6757 від 17 липня 2017 року), поданий народними депутатами України Демчаком Р.Є., Чекітою Г.Л. та іншими (далі – Законопроект).

Згідно з поясннюальною запискою Законопроект розроблено з метою створення умов для детінізації економіки України.

Для досягнення цієї мети авторами Законопроекту пропонується внести зміни до Податкового кодексу України та Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», якими передбачається впровадження окремих заходів, спрямованих на детінізацію готівкових розрахунків та обігу товарів без жодних змін для малого та середнього бізнесу, без збільшення податкового навантаження чи адміністративних заходів, а лише за рахунок запровадження системи відшкодування покупцям (споживачам) частини суми штрафних санкцій за порушення порядку проведення розрахункових операцій, що спрямована на вихід з тіні окремих категорій товарів високого цінового сегменту, а також в частині застосування реєстраторів розрахункових операцій.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

Згідно Конституції України Україна є демократичною, правою державою, у якій визнається і діє принцип верховенства права; закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповісти їй; органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України; держава забезпечує соціальну спрямованість економіки; усі суб'єкти права власності рівні перед законом; забезпечення економічної безпеки України є однією з найважливіших функцій держави; кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом; система оподаткування, податки і збори встановлюються виключно законами України (стаття 1, частина перша та друга статті 8, частина друга статті 6, частина четверта статті 13, частина перша статті 17, частина перша статті 67, пункт 1 частини другої статті 92).

Обов'язок по сплаті податків і зборів, закріплений у Основному Законі України, деталізується податковим законодавством. Податковий кодекс України регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків, а також відповідальність за порушення податкового законодавства (абзац перший пункту 1.1 статті 1 Кодексу).

При цьому, згідно Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України (частина перша статті 9). Так, у статті 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 1952 року передбачено, що кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права. Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які, на її думку, є необхідними, зокрема, для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів.

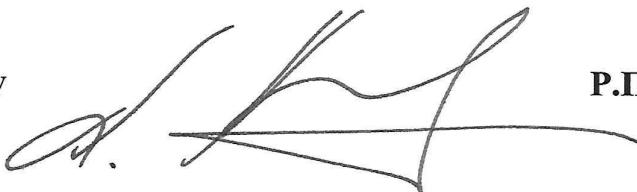
Відповідно до правової позиції Конституційного Суду України, викладеній у Рішенні № 2-рп/2005 від 24 березня 2005 року, встановлення системи оподаткування, податків і зборів, їх розмірів та порядку сплати є виключною прерогативою закону. При унормуванні цих суспільних відносин держава має право визначати механізми, які забезпечують платником належну сплату податків і зборів (абзац четвертий підпункту 4.1 пункту 4 мотивувальної частини).

Керуючись наведеним, а також враховуючи те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції

України), впровадження запропонованих Законопроектом змін належить до компетенції парламенту.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо створення умов для детінізації розрахунків в сфері торгівлі і послуг (реєстр. № 6757 від 17 липня 2017 року), поданий народними депутатами України Демчаком Р.Є., Чекітою Г.Л. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ